

Kultur- og kirke departementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Vår ref	Arkivkode	Saksbehandler	Deres ref	Dato
200900045-2	008	JS		26.02.2009

FILM&KINO
Dronningens-
gate 16
Postboks 446
Sentrum
0104 Oslo

E-post
post@kino.no
Internett
www.kino.no

Telefon
22 47 45 00
Telefaks
22 47 46 99

HØRING -FILM- OG VIDEOGRAMFORSKRIFTEN – UNNTAK FOR ALDERSGRENSER FOR BABYKINO

Vi viser til departementets høringsbrev datert 12.02.2009.

Høringen gjelder ordningen med babykino, dvs. at foresatte tar med sine små babyer på formiddagskino. I Ot.prop.nr.72 uttaler Kultur- og kirke departementet at ordningen blir avgrenset slik at ikke barna blir utsatt for syns- og lydinntrykk som kan være skadelige eller skremmende. Gjennom endringer i filmlovens §5 ble det den 15. desember 2006, åpnet for at ordningen med babykino skulle kunne gjennomføres. KKD skrev da: ”Departementet kan i forskrift gjøre unntak fra aldersgrensene for barn opp til eitt år”.

Medietilsynet gir følgende forslag til ny forskriftbestemmelse i § 5-3:

”Departementet fastsetter retningslinjer for unntak fra aldersgrensene for barn opp til ett år, etter framlegg fra Medietilsynet.”

Dette følges opp av disse retningslinjer:

”Det gis unntak for aldersgrensene for barn opp til ett år under følgende forutsetninger:

- Kinoen skal tilrettelegge slik at barnet plasseres i nærheten av omsorgsperson, og det skal være mulighet for å ivareta barnets behov for nødvendig omsorg slik som amming, bleieskift osv.
- Filmen som vises skal ikke inneholde bilder, lyd eller scener som kan virke sterkt emosjonelt på barnet, eller den omsorgspersonen som er sammen med barnet.
- Lyden skal være dempet.
- Kinosalen skal være noe belyst.”

FILM&KINO vil understreke at vi er positive til departementets hovedkonklusjon om at det bør være unntak for babykino. Dette er ikke en ny ordning, men har vært praksis ved kinoer i Norge i mange år allerede. Svært mange kinoer har gode erfaringer med denne ordningen.

Ofte blir den i flerkinosentre avholdt samtidig med pensjonistforestilling, der maskinisten betjener to saler samtidig. All erfaring fra ordningens praksis slik den er gjennomført frem til i dag, viser at dette er en ukontroversiell ordning som fungerer svært godt rundt på kinoene, til glede for de foresatte.

Kinoene har allerede ved praksis slik den har vært gjennomført frem til i dag, sørget for å tilrettelegge opplevelsen for brukerne. Barnet plasseres ved omsorgsperson. Amming foretas gjerne under fremvisningen av filmen. Bleieskift foretas på handicaptoalett eller andre egnede steder. Lyden er noe dempet under fremvisning slik Medietilsynet ønsker og kinosalen har noe mer belysning enn ved en vanlig kinovisning. FILM&KINO har således ingenting å innvende mot første, tredje og fjerde punkt av retningslinjene.

Når det gjelder punkt to av retningslinjene så har vi imidlertid noen innvendinger. Medietilsynet skriver i sitt forslag at kinoene i dag allerede tar hensyn til miljøet rundt visningene ved at man kan bevege seg, snakke til babyen, amme osv. De sier derimot at det ikke i like stor grad tas hensyn til bildene som vises eller til hvordan filmens innhold kan virke emosjonelt på barnet, eller på ledsager.

Medietilsynet beskriver deretter i sin utredning psykologisk og pedagogisk teori i henhold til spebarnets utvikling. De finner i denne at spebarnet både kan reagere på sterke innholdsmessige skildringer på lerretet, menneskelige reaksjoner som sterke følelsesutbrudd, gjengitt på lerretet, samt reagere på den voksne omsorgspersonens reaksjoner på hva som skjer på lerretet.

Dette er bakgrunnen for punkt tre i Medietilsynets retningslinjer. FILM&KINO er ikke uenige i Medietilsynets fremstilling av gjeldende teori på området og er enige i at kinoene bør utvise forsiktighet ved programmering av babykino. Vi ser imidlertid problemer med formuleringen i punkt to, da vi tror den er umulig å operasjonalisere.

Hvordan en kinosjef som programmerer ordningen skal kunne gi innholdsvurderinger i forhold til hvordan film kan virke "sterkt emosjonelt" på spebarnsnivå gir ikke Medietilsynet noen forklaring på. Vi tror det er problematisk at kinosjefene, skal ha et ansvar i forhold til egnethets/skadelighetsvurderinger ved filmfremvisning som er Medietilsynets fagfelt. Spesielt siden den norske filmklassifisering er bygget opp som et ekspertpanel der man krever betydelig erfaring og/eller praksis gjennom arbeid direkte med barn og unge, som en kvalifikasjon for å bli ansatt som filmsakkyndig.

I tillegg anføres det at man ikke skal sette opp filmer med bilder, lyd eller scener som kan virke sterkt emosjonelt på omsorgspersonen som er sammen med barnet. Her må altså ikke bare kinosjefene vurdere skadelighet av innhold på barnet, men de må også forutse den voksnes reaksjon på innholdet. Hvordan skal man kunne generalisere i forhold hvordan mødre og fedre med små barn vil reagere på forskjellige typer innhold i kunstneriske verk, er vanskelig for oss å se. Hvis man skulle unnlate å vise "filmer som skildrer ansikter som viser sterke dramatiske og følelsesmessige uttrykk", ville det neppe vært mange filmer som kunne settes opp på babykino.

FILM&KINO tror man ved denne type visninger må anvende samme type argumentasjon som man har gjort ved den såkalte ledsager- eller følgeregelen. Det viktigste argumentet for følgeregelen er at det er barnas foresatte som kjenner barna best og som best kan ta stilling til hvilke uttrykk barna kan utsettes for. Til tross for at spebarn nok ikke i samme grad kan

sies å ha like store individuelle forskjeller som større barn grunnet kortere kognitiv og emotiv utviklingshorisont, tror vi det er slik at foreldrene selv må få vurdere om spebarnet deres kan takle en kinovisning med de begrensningene formatet (lavere lyd, lys i salen) legger på opplevelsen.

Vi foreslår derfor at punkt to i retningslinjene utgår og at man overlater programmeringen til kinosjefene og avgjørelsen om visningsformen egner seg for spebarna til foreldrene.

Sammendrag:

FILM&KINO slutter seg til forslaget om å foreta endringer i forskriftene til film- og videogramloven i den hensikt å gi mulighet til å gjennomføre babykinovisninger. Vi støtter forutsetningene om tiltak som skal legge opplevelsen mer til rette for foreldre og barn, herunder lavere lyd og noe lys i kinosalen. Vi er imidlertid kritiske til at kinosjefene skal gjøre vurderinger av innhold i filmene, noe Medietilsynet til nå har vært de eneste som har gjort i Norge. Dette vil sannsynligvis være svært vanskelig å administrere og operasjonalisere og kan føre til mange forskjellige fortolkninger. FILM&KINO mener derfor at foreldrene selv bør kunne ta en avgjørelse om barnets tilstedeværelse i tråd med vurderingene gjort i forhold til ledsagerregelen.

Lene Løken
Adm.dir

Jørgen Stensland
Avd. dir fagavdeling